

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto din 40.—, za pol leta din 20.—, za četrt leta din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Franciška ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Franciška ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokoјence

L. A.:

Zaščita najemnikov

Odkar se je zaradi izjemnih gospodarskih razmer, ki jih je izzvala vojna, začela pojavljati draginja, je izdala vlada dolgo vrsto uredb in predpisov, ki naj bi zajezili naraščanje cen, preprečili pomanjkanje blaga in skratka omogočili gospodarsko slabotnemu prebivalstvu vsaj skromen obstanek. Med temi uredbami je bila ena prvih določb, da se prepoveduje zvišanje stanovanjskih najemnin preko višine na dan 1. septembra 1939.

Izmed vseh uredb, ki so bile izdane zaradi draginje, je edino ta v glavnem dosegla svoj namen, preprečiti neopravičeno podraževanje stanovanj najemnikom, ki se proti takemu izrabljanju ne bi mogli uspešno braniti. Sicer so res posamezni hišni lastniki poskušali z navijanjem cen, toda to jim je uspelo le v izjemnih primerih, zlasti tam, kjer so oddajali stanovanja novim strankam.

Imela je pa ta prva prepoved poviševanja stanovanjskih najemnin veliko pomanjkljivost, da namreč ni varovala najemnika pred možnostjo odpovedi. Zato bi se bilo moglo zgoditi — in se je tudi v posameznih primerih — da je hišni lastnik najemniku, ki ni pristal na zvišanje najemnine, stanovanje pod drugo pretvezo kratko malo odpovedal in ga oddal za višjo najemnino drugemu. To je zdaj z novo uredbo odpravljeno.

Po novih predpisih je načeloma določena neodpovedljivost stanovanj in obratovalnic za dobo enega leta, medtem ko določba o prepovedi zvišanja najemnin ostane še nadalje v veljavi. Šele s temi predpisi je mogoče reči, da se je storil odločilen korak za zavarovanje najemnikov pred samovoljnostjo hišnih lastnikov v pogledu povišanja najemnin.

Odpoved stanovanja je odslej vezana na izrečno navedene pogoje. To so sledeči izjemni primeri, v katerih navzlic načelni neodpovedljivosti stanovanj in poslovnih prostorov, gospodar more enostransko prekiniti najemno razmerje. Odpovedati sme hišni lastnik: če oddano stanovanje ali poslovnico potrebuje zase ali za svoje poročene otroke; če se mora hiša podreti, ker so namesto nje zgradi nova; če najemnik ostane najemnino za več kot mesec dni dolžan; če najemnik uporablja stanovanje ali poslovne prostore za druge namene, kakor so pa določeni, ali če jih daje brez dovolje-

nja lastnika v podnajem ali jih občutno kvari; če najemnik in njegovi so-stanovalci nenravno ali pohujšljivo živijo ali če nadlegujejo ostale stanovalce v hiši; če najemnik hišnega lastnika ali njegove družinske člane žali, ogroža ali napade in je bil zaradi tega obsojen, razen če ga je lastnik k temu izzval.

Razen v naštetih izjemnih primerih so najemne pogodbe neodpovedljive in se tudi vse določbe tistih pogodb, ki so bile že prej sklenjene v nasprotju s prednjimi določili, razveljavijo, kakor veljajo ta določila tudi za novega hišnega lastnika, če se hiša proda. Tudi se morajo vse še neizvršene odpovedi, če niso bile do dne objavljenja te uredbe pravnomočne, obravnavati po določilih te nove uredbe.

Nova uredba, ki je dopolnila prejšnje predpise o prepovedi podraževanja stanovanj in poslovnih lokalov, velja sicer zaenkrat samo za leto dni, ni pa dvoma, da bo po poteku te dobe, če se bo pokazala še nadaljna potreba, gotovo podaljšana. Proti uveljavljanju te uredbe so se hišni lastniki in njihove organizacije močno upirale, toda zmagalo le vendarle edino pravilno stališče, da je treba delavnemu ljudstvu in vsem gospodarsko šibkim slojem spričo neznosne draginje najpotrebnejših predmetov za življenje, ohraniti vsaj stanovanje in preprečiti možnost neopravičenega izrabljanja. Pomisleki, ki jih navajajo, kakor n. pr. da bo zaradi stanovanjske zaščite opešala stavbna delavnost, so docela neutemeljeni, ker je mogoče za stanovanja v novih hišah zahtevati najemnino v poljubni višini, sicer je pa vsaj v naših krajih pomanjkanje stanovanj še tako veliko, da bo treba sezidati še mnogo stanovanjskih poslopij, preden bo ugodeno vsaj pglavitnim potrebam.

Izdanje nove uredbe o neodpovedljivosti stanovanj je dokaz, da je ob dobri volji odločujočih mogoče doseči marsikaj važnega in pomembnega v korist malega človeka. To nam daje tudi upanje, da bo odločujočim uspelo tudi vprašanje maksimiranja cen in pravične razdelitve najvažnejših življenjskih potrebščin rešiti tako, da bodo docela zaščiteni interesi ogromne večine prebivalstva, ki zdaj hudo trpi zaradi neopravičeno visokih cen in neurednosti pri razdeljevanju blaga.

Stari in mladi

V prevodu prinašamo naslednji članek, ki ga je kot značilno mnenje starega upokoјenca objavil naš zagrebški tovariš »Naš glas«, ker vsebuje marsikatero resnico, ki se je moramo zavedati vsi, mladi in stari.

»V današnjem viharnem preobrazanju življenja, kjer se pojavljajo nova naziranja, ki so mnogokrat nasprotna došedanjim, ob vsakem koraku čutimo, da prihajajo časi, v katerih se polagajo novi temelji za izgraditev našega prihodnjega življenja.

Jasno je videti, da se pri prizadevanju za naš daljnji napredek pojavljajo razlikovanja med starimi pokolenji, ki so doslej držala v svojih rokah vodstvo vsakdanjega dogajanja, in med mladimi pokolenji, ki so prevzela vodstvo prihajajočega novega življenja v svojo oblast. To razlikovanje v naziranju o splošnih dogajanjih pomeni za nas starejše nastop novega časa, ki so ga razen nas dočakali tudi mlajši kot aktivni delavci in kot zastopniki novih nazorov.

V kakšnem razmerju stojimo mi starejši proti mlajšim ob nastopu

nove dobe? Doslej smo mi starejši z mnogo iskrenega občutka, z bolj ali manj šolanim duhom preživljali desetletje za desetletjem in si v preživetih razvojnih dobah zbirali mnogo izkušenj in smo se trudili in želeli sporočiti jih tistim, ki pridejo za nami, in tako izpolniti svojo dolžnost do skupnosti, v kateri smo delali ali delovali.

Vpraša se, ali je mogoče sodelovanje mlajših in starejših navzlic spremenjenim smernicam tekočega življenja. Nova doba zahteva namreč, da se duhovno življenje in ustvarjanje podredi velikim ciljem, preko katerih bo sodobno človeštvo doživelo splošen preobrat.

Da se ta preobrat izvede, so potrebni ljudje, ki so pripravljeni prevzeti vsako žrtev, ki bi jo zahtevali od njih — poudarjajo zastopniki mlajših pokolenj —, tega pa ni mogoče zahtevati od ljudi iz starega pokolenja, ki so se navadili na znatno boljše in udobnejše življenje, kakor pa ga živijo mlajši, in ki zaradi tega niso sposobni za nobeno odpoved.

To mišljenje mlajših ni pravilno! Mi stari namreč v nobenem pogledu ne zmanjšujemo odgovornosti, ki so jo nase prevzeli mlajši, toda mlajši ne smejo pozabiti, da smo tudi mi stari nosili breme odgovornosti na svojih plečih. Tudi mi stari smo se morali boriti za svoj lastni obstanek, toda delali smo tudi za obstanek celote, iz katere smo izšli. Nihče nam ni podaril tega, kar smo si pridobili in priborili, temveč smo se morali bojevati časih s težkimi žrtvami in hudim osebnim zatajevanjem.

Po tem se torej dolžnost mlajših proti sebi in celoti oziroma svojemu narodu z nastopom nove dobe ni v ničemer spremenila, temveč je ostala ista, kakršna je veljala za starejše po-

kolenje. Zato mlajši ne smejo pozabiti, da bodo morali iti tudi oni po isti poti, po kateri smo korakali tudi mi starejši, če hočejo sebi in svojemu narodu zagotoviti življenje, ki bo ustrezalo nazorom, katere kot predstavitelji novega časa zastopajo.

Pri tem jih pa moremo mi, predstavitelji starejših pokolenj, vzajemno podpirati, ker nikakor ni res, da smo mi starejši za ta posel odveč, češ da nimamo nobenih življenjskih nalog več. Nasprotno — sodelovanje našega starega pokolenja je potrebno tudi v teh spremenljivih časih in to zato, da ne izgube svoje vrednosti pridobitve, ki smo jih dosegli mi stari z željo, da z njimi nadaljujejo delo mlajši, ki nas bodo zamenjali.

Zborovanje monopolskih uradnikov

Kakor smo že poročali, je bila dne 7. septembra v Ratničkem domu v Beogradu VIII. redna letna skupščina Združenja monopolskih uradnikov kraljevine Jugoslavije. Po otvoritvenih formalnostih in odposlanih vdanostnih brzojavkah so zborovalci prešli na stvarni del dnevnega reda.

Debata se je takoj razvila ob vprašanju, ali naj se poročili upravnega in nadzornega odbora prebereta ali ne. Nekateri zborovalci so zagovarjali, naj se poročili sprejmeta brez obravnavanja, da se s tem izrazi zasluženo priznanje delovanju društvenega odbora v minulem letu, medtem ko so drugi zahtevali otvoritev debate, češ da posamezne navedbe niso v poročilih dovolj jasne in jih je torej treba razčistiti.

Tako je neki član vprašal, zakaj se je odbor umaknil iz beogradskega Akcijskega odbora organizacij državnih nameščencev in zakaj ni po receptu istega pristopil novemu Centralnemu odboru, kjer so združeni sodniki, profesorji, učitelji, železničarji, carinski uradniki itd. Predsednik g. Ljubomir Tihi je pojasnil, da se odbor ni popolnoma odstranil, temveč samo začasno, kar je v interesu članstva. Polemika v dnevnikih med obema skupinama v Akcijskem odboru je škodovala resnosti organizacijskega delovanja. Kadar se spet urede razmere in bodo izpolnjeni pogoji za sodelovanje, se bo organizacija rada pridružila vsem drugim stanovskim društvom. Po raznih pojasnilih so zborovalci soglasno dali razrešnico upravnemu in nadzornemu odboru.

Zelo dolgo je bilo obravnavanje predloga odbora, naj Združenje kupi hišo za svoj Dom monopolskih uradnikov. Odbor je predlagal nakup hiše v Karadorđejevi ulici št. 41, ki je last Državne hipotekarne banke. Ta je zahtevala zanj 2.200.000 din s pogojem, da organizacija takoj plača 500 tisoč dinarjev v gotovini, ostalo pa v dvajsetih letih ob 6,5% obrestovanju. Hiša ima dve stavbi. Zidana je bila pa leta 1924. V uličnem krilu ima štiri nadstropja, dvoriščna stavba pa dva. Na mesec dajeta poslopji danes 11.130 dinarjev rente. Z nakupom te stavbe bi organizacija dobila hišo dejansko za 700.000 din, ker bi bilo treba izvršiti popravila v višini 200.000 din, ostali hipotekarni dolg 1.700.000 din bi se pa odplačeval iz samih dohodkov stavb, tako da bi društvu ne bilo treba iz

svojega nič dodajati. Predlog ni bil sprejet, ker so posamezni člani opozarjali na negotove denarne razmere in na možnost, da se dohodki poslopij znižajo, s čimer bi si društvo nadelo preveliko breme, obenem pa imobiliziralo glavnico svojega bolniškega sklada, kar spet ne bi bilo v interesu članstva.

Zborovalci so sprejeli tudi spremembo pravil bolniškega sklada tako, da imajo odslej redni člani istega v boleznih pravico do brezplačnih zdravil po receptu skladovega zdravnika.

Nadalje je občni zbor sklenil zaprositi pristojne činitelje, da se izda zakonsko določilo, po katerem naj se predpisi zakona o organizaciji finančne uprave v celoti raztegnejo na monopolske uslužbence, ali naj pa to vprašanje uredi novi finančni zakon. Določbe § 254. u. z. o skrajšanju rokov za napredovanje tistim uslužbencem, ki jim je vojna onemogočila šolanje, naj se uporabljajo v vseh primerih tudi za monopolske uslužbence. Šefom monopolskih ustanov naj se omogoči napredovanje do zaključno III. skupine.

Tajnik g. Adolf Podbregar je prebral tudi predlog člana g. Stanka Joksimovića in 21 podpisnikov: »naj se v zvezi z novo razdelitvijo državne uprave ustanove avtonomne sekcije Združenja za banovino Hrvatsko, za dravsko banovino in sekcija za vse ostale banovine. Vse te sekcije naj bi imele posebne odbore in v enakem številu pošiljale svoje odposlance v osrednji odbor. Premoženje Združenja in bolniškega sklada naj bi se razdelilo po številu članov in času njihovega članstva.« Predsednik se je izjavil proti razdelitvi organizacije, ker je po njegovem prvič koristneje za vse, če je skupna, drugič, ker predlog prejudicira stvari, in tretjič, ker ni stvarne potrebe za delitev. Nato je predlagatelj pojasnjeval, da je boljše izvesti delitev, dokler je čas, kakor pa da nas dogodki presenetijo. Zahteval je, naj se glasuje o tem predlogu, kar so pa zborovalci zavrnili.

Pri volitvah je bila soglasno z vzklikom izvoljena edina kandidatna lista odbornikov za upravni in nadzorni odbor.

Na prvi seji se je odbor tako sestavil, da je predsednik g. Ljubomir Tihi, podpredsednik g. Gligorije Pejanović, tajnik pa g. Adolf Podbregar.

Za pravice upokoјencev

Mariborska upokoјenska organizacija je že konec avgusta t. l. predložila g. fin. ministru naslednjo spomenico:

»Društvo jug. državnih in samoupravnih upokoјencev v Mariboru, v katerem je včlanjenih skupno 2000 drž. upokoјencev in upokoјenk, si usoja glede novelizacije ured-

be o osebnih in rodbinskih dokladah upokoјencev z dne 8. marca 1940., M. s. št. 319, staviti sledeče predloge:

Povišanje doklad osebnim upokoјencem, ki jim je odrejena pokojnina po zakonih in predpisih, ki so dobili obvezno moč pred 1. septembrom 1923. in ki niso

bili v uredbi M. s. št. 319 glede povišanja osebnih in rodbinskih draginjskih doklad upoštevanji.

(Sledi tabela, v kateri se predlagani poviški po draginjskih razredih gibljejo od 100 do 250 din mesečno.)

1. Nadalje predlagamo in vljudno prosimo za blagohotno upoštevanje: 1. da se tisti uradniki 5. skupine I. kategorije z več ko 30 leti službe, priznane za pokojnino in popolno fakultetno izobrazbo, ki so bili po členu 6., II. e uredbe o osebni in rodbinski dokladi drž. uslužbencev z dne 19. septembra 1935., št. 37.600/I, v skupnosti 4 a in 4 I. kategorije ter I a skupine II. kategorije z draginjsko doklado po 870, 650 in 550 din mesečno in ki sedaj po uredbi z dne 8. marca 1940. prejema od 1. aprila 1940. po 880, 660 in 550 din doklad, uvrste zopet v skupnost 4. skupine I. kategorije in se jim priznajo doklade po 1200, 1000 in 900 din na mesec.

2. Da se tudi onim upokojencem, ki jim je pokojnina odredena po prejemkih po zakonu z dne 31. julija 1923, in zakonu o drž. prometnem osebju z dne 28. okt. 1923, in ki niso bili deležni poviška s 1. aprilom 1940., draginjska doklada primerno zviša.

3. Da se v čl. 3. uredbe z dne 8. marca 1940. tretji odstavek črta (kdo naj velja po prednjem odstavku za poduradnika — za vsakega upokojenca posebej), ker oblastne železniške direkcije na podlagi prej veljavne železniške službene pragmatike same lahko ugotovijo, kdo je bil tedaj železniški poduradnik ali ne!

4. Posebno opozarjamo in prosimo, da se provizionistom prometnih naprav in njih vdovam, torej najbednejšim od vseh bednih, prizna izredna mesečna doklada 100 dinarjev, ker ti provizionisti prejema od leta 1931. do danes vedno ene in iste pokojninske prejemke kljub hudi draginji; razen tega je večina le-teh obremenjena z izdatnimi odtegljaji za provizijski fond zaradi naknadnega doplačevanja prispevkov v pokojninski fond.

5. Da se uredba o izredni dokladi aktivnim uslužbencem (ki je stopila s 1. septembrom 1940. v veljavo) raztegne na vse upokojence in njih vdove, ako ne bi bilo mogoče iz fiskalnih razlogov z ozirom na vedno rastočo draginjo vse pokojninske prejemke zvišati za 25 %, kakor smo za to prosili ministarstvo z našo spomenico z dne 24. dec. 1939., št. 6/40, da se bo njih beda vsaj malo omilila.

6. Opozarjamo tudi na neznošno bedo cinkarskih delavcev upokojencev drž. cinkarne v Celju, ki prejema malenkostne pokojnine bodisi iz državne blagajne ali iz bratovske skladnice. — Tudi pri teh delavcih, veteranih težkega dela, je izdatna pomoč nujno potrebna!

Ob tej priliki ponavljamo našo prošnjo, naj se mesto Maribor in okolica zaradi rastoče draginje ter kot obmejno mesto z ozirom na prestiž države same, pomakne v I. draginjski razred, kakor so to vsa mariborska društva drž. nameščencev in naše društvo tudi s prej omenjeno spomenico ponovno zahtevala in zadostno utemeljila.

stva izvajata ban in bansko oblastvo, ne samó odstraniti iz službe, temveč tudi po določbah zakona o zaščiti države poslati na prisilno bivanje. Tamkaj pa ne bodo smeli počivati, temveč bodo morali koptati prekope in vrtati predore. To naj velja za vse, ki delajo takó, počenši s slugo in logarjem do gospodov svetnikov, nadsvetnikov in nadzornikov. Samo s takimi ostrimi ukrepi bo mogoče napraviti red.

Od prve do zadnje črke je moral napisati današnje številko lastnoročno urednik sam (beremo v zadnji številki »Slovenskega poštarja«). »Kakor da ne bi imel drugega dela! Od 800 do 900 naročnikov žal ni poštarja, ki bi znal ali mogel ali hotel napisati skromen članek za edini slovenski poštarški list. Hvala Bogu, čakata urednika samo še dva mesca te tlake, potem se bo predal tudi on brezdelnemu čakaniu in spanju pravičnega...« — Tako, kakor uredniku »Sl. P.«, se godi še marsikateremu uredniku naših glasil. Ali res ni pomoči?

Narod ima siguren občutek za vse ono, kar je zdravilno. Ni le slučajno, da se ravno pri nas popije toliko bele kave. Naše gospodinje jo vedó mojstrsko pripraviti. Naravno, s »Kolinsko« to vedno dobro uspe.

Vestnik

Posnemanja vredno. Na naš poziv, naj bi naročniki, ki jim je to mogoče, plačevali naročnino redno vnaprej, se je odzvalo nekaj tovarišev, ki so poslali naročnino za zadnje četrtletje že pred zapadlostjo. Naš stari prijatelj in zvesti propagator, g. Fr. S. iz Kamnika, je pa poslal naročnino že za vse leto 1941. v znesku 40 din, priložil pa še 10 din za naš tiskovni sklad. Takih zavednih naročnikov bi v današnjih časih naš list potreboval še mnogo, mnogo. Posamezni naročniki so obenem z naročnino poslali tudi manjše zneske za okrepitev našega tiskovnega sklada. Vsem se uprava prav lepo zahvaljuje. — Naš dolgoletni zvesti naročnik, g. K. M. iz Radeč o. S., je pa ob taki priliki napisal zadaj na položnico tudi tole: »Želim, da bi tudi drugi naročniki, zlasti premožnejši, listu na ta način pomagali.« To želi tudi upravništvo »Našega glasa«.

Iz pisma naročnika. Dolgoletni naročnik in prijatelj našega lista nam je z naročnino poslal za tiskovni sklad tudi 15 din kot »delno odškodnino za izgubo pri bivšem naročniku, ki noče plačati dolžne naročnine z izgovorom, da je naš list za krivil, da s svojo tožbo ni uspel pri državnem svetu«. V pismu, v katerem nam to sporoča, piše ta zvesti naročnik tudi tole: »Glede vprašanja rednega izhajanja lista vam na žalost ne morem nič svetovati, kar bi dalo možnost, da se list obdrži v neokrnjenem obsegu in brez povišanja naročnine. To bi se moglo izvesti samo s čudežem, kar pa v današnjih časih ni vsakdanja pojava. Zato je možno samo dvoje: zmanjšati obseg oz. izdatki lista ali pa povišati naročnino. Prvo kot drugo je težko. Prvo bi škodilo stanovskim interesom drž. nameščencev, drugo pa njihove mu že itak praznemu žepu. Presoditi je treba, kje bi bila večja škoda. Po mojem bi bila večja in nepopravljiva škoda, če bi se zanemarilo ali onemogočilo izhajanje lista, ki je edino glasilo, ki v njem drž. uslužbenci morejo objavljati svoje težave in bridkosti. — Sem iz kroga onih drž. uslužbencev uradnikov, ki so med najbolj zastopavljenimi in slabo plačani. Vendar bi bil sporazumen s tem, da se naročnina zviša na skrajno potrebo, pa tudi če bi si

moral zvišano naročnino prihraniti na ta način, da bi svojo samoveznico za deset centimetrov prikrajšal, da bi jo na ta način obnovil, ali pa da bi se mesečno odrekel enemu kosilu ali večerji. — Takšno je moje mišljenje.« K temu redkemu pismu našega prijatelja, ki je res lahko za vzgled še marsikateremu tovarišu, nimamo kaj dodati. Čast takim idealistom!

Službena preobremenitev železničarjev. Že mnogo let je opaziti v železniškem prometu stalno naraščanje službene obremenitve celotnega osebja. Zlasti v eksekutivni službi, kamor spadajo postajni, skladiščni, strojni in vlakovni uslužbenci, postaja preobremenitev tolikšna, da povprečno dela posameznik po deset ur na dan in še več. Pomisliti je treba, da mora opravljati to naporno službo ob vsakem vremenu, nezadostno hranjen in brez rednega počitka. Tudi rednih odmorov večina osebja ne more izkoristiti ali pa vsaj ne v celoti. Spričo naraščanja prometa v zadnjem času je pa preobremenjenost železniškega osebja postala tolikšna, da predstavlja resno vprašanje, ki ga bo — če ne zaradi uslužbencev — že zaradi varnosti prometa treba nemudoma rešiti.

Zahvala železničarjem. Vsem uslužbencem državnih, samoupravnih in zasebnih železnic in pomorskih paroplovnih družb je prometni minister izrekel priznanje ob priliki javne zahvale, ki je bila objavljena v »Službenih novinah«. Pohvala glasi: »Minister za vojsko in mornarico je za požrtvovalno, vestno in vztrajno delo celotnemu osebju drž. železnic in samoupravnih ter zasebnih železnic in paroplovnih družb izrekel pohvalo. Ko to pohvalo s posebnim zadovoljstvom sporočam vsemu osebju, tako železniškemu kakor tudi mornariškemu, ga pozivam, naj še vnaprej požrtvovalno vztraja pri svojem napornem delu.«

Proti nezanesljivim uradnikom na Hrvaškem. Listi so objavili med drugim tudi naslednji odstavek iz govora hrvatskega poslanca HSS dr. Tomašiča, ki ga je govoril na sestanku v Zagrebu: »Hrvatski narod upravičeno zahteva, da je treba vse banovinske uslužbence, ki ovirajo delo ali ki se upirajo politiki, ki jo v imenu ljud-

Upokojenec

Delitev rodbinske pokojnine. Pogosti so primeri, da prejema rodbinsko pokojnino po umrlem državnem uslužbencu njegovi družinski člani ločeno, po enakih delih. Pri tem je mogoče opaziti, da se posameznim upravičencem dejansko godi krivica zaradi delitve pokojnine, ker se s svojim delom ne morejo preživljati, sami si pa zaradi starosti ali bolezni ne morejo nič prisluziti. Znan nam je primer, da poleg vdove prejmeta še dve hčerki pokojnika, njeni pastorki, pokojnino in sicer vsaka tretjino. Pri tem je vdova stara precej nad šestdeset let in bolehnata, pastorki pa sta stari izpod trideset let in je ena izmed njih šivilja, druga pa zasebna nameščenska s primerno plačo. Gotovo je v takem primeru delitev pokojnine socialno neutemeljena in krivična, ker § 149. ur. zak. le dopušča delitev pokojnine, saj izrečno pravi, da se rodbinska pokojnina na zahtevo vsakega uziivalca s me razdeliti, ne predpisuje pa, da se mora. Odločitev o delitvi pokojnine je sicer res prepuščena prosti presoji oblastva, ki se pa mora seveda oslanjati na utemeljenost zahteve po delitvi in na dejanski položaj in potrebnost upravičencev. V sličnih primerih torej ne bi bilo treba pokojnine razdeliti, ker zato ni resnične nujnosti. Možna bi bila seveda tudi pritožba oz. tožba na drž. svet.

Iz mariborskega društva upokojencev. Drugi podpredsednik Društva jugoslov. državnih in samoupravnih upokojencev v Mariboru, g. dr. Jakob Zmavc, upokojeni profesor, je zaradi trajne bolehnosti odložil svojo funkcijo v društvenem odboru.

Iz organizacij

Železničarski športni stadion. V Ljubljani je železničarski športni klub Hermes dne 20. oktobra odprl svoj športni stadion. Slavnosti se je udeležilo veliko število zastopnikov prometnih in drugih javnih oblastev ter množica športnikov. Blagoslovitev stadiona je izvršil ljubljanski g. knezoškof. Nato so se vršile razne športne tekme, ki so dokazale, da je novo športno igrišče izredno lepo urejeno in predstavlja naravnost idealno dirkališče.

Srbski učitelji na Hrvaškem. Konec oktobra so na sestanku v Zagrebu sklenili srbski učitelji, službujoči v banovini Hrvatski, naj se vsi Srbi včlanijo v Hrvatsko učiteljsko društvo, kjer naj složno s hrvatskimi učitelji obravnavajo svoje stanovske zadeve, tudi vprašanje razmerja do beograjske JUU. Zborovalci so priporočali popolno slogo učiteljsva na Hrvaškem in soglasno odbili vsak poskus razdornega delovanja, ki je naperjeno proti organizaciji hrvatskih učiteljev. Čimprej naj se sestane zborovanje tega društva, da se tam rešijo še razna nerazčiščena vprašanja.

G. dr. Zmavc je v mariborski upokojenjski organizaciji več let prav idealno in požrtvovalno deloval. — Društvo ima zdaj 48.474 din premoženja, od tega je last društvenega Podpornega sklada 18.688 din. — Na dan 31. julija t. l. je imelo društvo 1966 članov. Konec septembra je bilo članov 1937. V zadnjih dveh mescih je umrlo 16 članov, izstopilo 11, pristopilo 37, črtanih je pa bilo 39 članov. Podporni sklad je pa imel konec septembra 898 članov. — Dne 18. decembra ob 8. uri zvečer bo imelo društvo svoj običajni družabni večer z božičnico. Prireditev bo v Gambri-novi dvorani v Mariboru.

Plačate zaostanke na članarini in za podporni sklad! Društvo jugoslov. drž. in samoupravnih upokojencev v Mariboru vabi člane, naj zaostalo naročnino še v novembru t. l. poravnajo. Prav tako naj člani podpornega sklada vplačajo IV. obrok po 10 din za člana, ki je zapadel začetek oktobra. Vsi naj pa čimprej poravnajo morebitne zaostanke.

Društvo železniških upokojencev. Kakor smo že zadnjič poročali, se je v Ljubljani ustanovilo Društvo upokojencev UJNZB, oblastnega odbora Ljubljana. Ustanovni občni zbor je bil dne 6. oktobra in je bil izvoljen za predsednika upravne odbora g. Iv. Makuc, za podpredsednika g. L. Juh, za tajnika g. Iv. Mohorič, za blagajnika pa g. Iv. Rus. V nadzornem odboru je predsednik g. L. Mlakar.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. REICH.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000.— vsem javnim nameščencem po 7% proti zaznabi na plačo na prvem mestu in poročtvu.

Rabite pisariške potrebščine, pisemski papir, svinčnike, nalivna peresa, avtomatične svinčnike, obrnite se do KNJIGARNE UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI, ali do njeni podružnici v MARIBORU IN CELJU

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, I. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 • Telefon št. 4421

DRŽAVNI USLUŽBENCI! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi itd.

Širite zadružno misel med svojimi tovariši!